

66 ไข้เลือดออกจะเป็นโรคที่คนไทยคุ้นเคยเป็นอย่างดีในช่วงหลายปีที่ผ่านมา แต่โรคร้ายนี้ยังแพร่ระบาดและสร้างความสูญเสียให้แก่ประเทศไทยอย่างต่อเนื่อง จากสถิติของกรมการควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข ชี้ว่า เมื่อปีที่ผ่านมาประเทศไทยมีผู้ติดเชื้อไข้เลือดออกทั้งสิ้น 142,925 คน และเสียชีวิต 141 คน โดยเฉพาะเหตุการณ์เสียชีวิตของพระเอกหนุ่ม ปอ-ทฤษฎี สหวงค์ ได้สร้างความตื่นตัวให้สังคมไทยหันมาให้ความสนใจประเด็นต่างๆ เกี่ยวกับโรคไข้เลือดออกอย่างจริงจังมากขึ้น

โรคไข้เลือดออก เป็นโรคที่ติดเชื้อมีไวรัสเดงกีที่มี "ยุงลาย" เป็นพาหะแพร่เชื้อ โดยยุงลายตัวเมียจะกัด

รู้ทันไข้เลือดออก ภัยร้ายที่อยู่ใกล้ตัว

และดูดเลือดผู้ป่วยที่มีเชื้อไวรัสเดงกี และเชื้อจะเข้าไปพักตัวและเพิ่มจำนวนเชื้อไวรัสในยุง ซึ่งยุงเหล่านั้นจะสามารถแพร่เชื้อได้ตลอดช่วงชีวิต ทำให้โรคร้ายนี้แพร่ระบาดได้ประปรายตลอดปี แต่มักจะพบมากในฤดูฝน เพราะเป็นช่วงที่ยุงลายมีการแพร่พันธุ์มาก ปัจจุบันเชื้อไวรัสเดงกีมี 4 สายพันธุ์ ได้แก่ เดงกี-1 เดงกี-2 เดงกี-3 และเดงกี-4 โดยทั่วไปหากผู้ป่วยได้รับเชื้อสายพันธุ์ใด ก็จะมีเพียงภูมิคุ้มกันเฉพาะสายพันธุ์นั้นๆ ซึ่งอาจมีโอกาสนำเชื้อไปติดอีกหากติดเชื้อซ้ำครั้งที่ 2 และหากติดเชื้อต่างสายพันธุ์อาการจะรุนแรงมากกว่าผู้ป่วยที่ติดเชื้อในครั้งแรก ซึ่งที่ผ่านมาพบว่าไข้เลือดออกที่มีอันตรายที่สุดเกิดจากเชื้อเดงกี-2 ที่ก่อให้เกิดการรั่วของน้ำเหลืองจากเส้นเลือดของผู้ป่วยมากกว่าสายพันธุ์อื่น ส่งผลให้ผู้ป่วยอาจมีภาวะช็อกรุนแรงถึงขั้นเสียชีวิต

นพ.ชูเกียรติ ศิริวิบูลย์ หัวหน้าภาคกุมารเวชศาสตร์ เขต รธน คณะเวชศาสตร์เขตร้อน ม.มหิดล กล่าวว่า โดยทั่วไปไข้เลือดออกมักแสดงอาการแบ่งเป็น 3 ระยะ ได้แก่ **ระยะไข้** ผู้ป่วยจะมีไข้สูงเกือบตลอดเวลา เบื่ออาหาร คลื่นไส้ ปวดท้อง มักมีหน้าแดง หรืออาจมีผื่นหรือจุดเลือดออกขึ้นตามตัว แขน ขา เด็กบางคนอาจชักเนื่องจากไข้สูง โดยระยะนี้จะเป็นอยู่ราว 2-7 วัน **ระยะช็อก**

เป็นระยะที่อันตรายที่สุด เนื่องจากผู้ป่วยจะซึม เหงื่อออก มือเท้าเย็น ชีพจรเต้นเบาแต่เร็ว ปวดท้องโดยเฉพาะบริเวณใต้ชายโครงขวา มีเลือดกำเดาไหล อาเจียนเป็นเลือด อุจจาระมีสีดำ ในรายที่รุนแรงจะมีความดันต่ำ ช็อกและอาจถึงตายได้ ระยะนี้กินเวลา 24-48 ชั่วโมง **ระยะพักฟื้น** อาการต่างๆ จะเริ่มดีขึ้น ความดันโลหิตจะเริ่มสูงขึ้น ชีพจรเต้นแรงขึ้นและช้าลง ปัสสาวะออกมากขึ้น รับประทานอาหารได้มากขึ้น บางรายมีจุดแดงและจุดเลือดออกเล็กๆ ตามตัว ซึ่งจุดดังกล่าวเป็นสัญญาณดีที่สื่อว่าคนไข้กำลังจะหายป่วย สำหรับด้านการรักษานั้น แพทย์จะใช้วิธีรักษาตามอาการ เนื่องจากปัจจุบันยังไม่มียาด้านเชื้อไวรัสเดงกี โดยแพทย์จะเช็ดตัวผู้ป่วยในขณะที่มีไข้สูง และเฝ้า

ระวังไม่ให้เกิดอาการแทรกซ้อนรุนแรงถึงขั้นมีเลือดออกรุนแรงตามอวัยวะภายในที่สำคัญอย่าง สมอง กระเพาะอาหาร ลำไส้ และปอด ส่วนการใช้ยาในการรักษาอาการต่างๆ ในผู้ป่วยไข้เลือดออกมักไม่ค่อยได้ผลนัก ไม่ว่าจะเป็นยาลดไข้ ยาแก้ปวดท้อง ยาแก้อาเจียน และควรหลีกเลี่ยงยาลดไข้สูงในกลุ่มแอสไพรินและยาไอบูโพรเฟน เพราะทำให้อาการเลือดออกมีความรุนแรงขึ้น ยาบางชนิดอาจทำให้ตับทำงานผิดปกติไปจากเดิม และอาจมีความเกี่ยวข้องกับภาวะตับวายในผู้ป่วยได้ ดังนั้นหากผู้ป่วยมีอาการที่เข้าข่ายจะเป็นโรคไข้เลือดออก ควรพาไปพบแพทย์ เพื่อให้แพทย์วินิจฉัยโรคได้อย่างทันท่วงที

นอกจากนี้ นพ.ชูเกียรติ ยังกล่าวถึงการป้องกันไข้เลือดออกอีกว่าสามารถทำได้โดยหลีกเลี่ยงการถูกยุงลายกัด ดังนั้นการกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ยุงในบริเวณบ้านเป็นวิธีป้องกันที่ได้ผลในระดับหนึ่ง

มติชน

Matichon
Circulation: 900,000
Ad Rate: 1,550

Section: ประชาชน/วิทยาการ-ไอที

วันที่: จันทร์ 14 มีนาคม 2559

ปีที่: 39

ฉบับที่: 13882

หน้า: 26(ล่าง)

Col.Inch: 63.40

Ad Value: 98,270

PRValue (x3): 294,810

คลิป: สีสี่

คอลัมน์: รู้ทันโรค: รู้ทันไข้เลือดออกภัยร้ายที่อยู่ใกล้ตัว

และล่าสุด มีการคิดค้นนวัตกรรมใหม่ซึ่งเป็นวัคซีนที่สามารถป้องกันโรคไข้เลือดออกได้ประมาณร้อยละ 60 โดยไม่พบอาการข้างเคียงที่รุนแรงหลังจากรับวัคซีน แม้วัคซีนดังกล่าวจะยังไม่สามารถป้องกันโรคไข้เลือดออกได้อย่างสิ้นเชิง แต่ก็ช่วยลดความรุนแรงของโรคลงได้มาก จึงเป็นอีกทางเลือกที่น่าสนใจในการป้องกันไข้เลือดออก ซึ่งคาดว่าจะเร็วๆ นี้จะมีการพัฒนาวัคซีนให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้นเพื่อให้สามารถนำไปใช้ได้อย่างแพร่หลายในวงกว้างมากขึ้น

ทั้งนี้ นอกเหนือจากการปฏิบัติตามคำแนะนำของแพทย์ผู้เชี่ยวชาญแล้ว การตระหนักและรู้เท่าทันโรคไข้เลือดออกอย่างจริงจัง โดยยึดหลัก “กันไว้ดีกว่าแก้” ก็เป็นแนวทางสำคัญในการลดความสูญเสียที่อาจเกิดขึ้นกับทุกคนในครอบครัว และช่วยให้สังคมไทยห่างไกลจากไข้เลือดออก